

Finansdepartementet
Avdelningen för kommuner och statligt ägande
103 33 Stockholm

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2012-882-STA
ER REF Fi2012/4635

Remissyttrande om Betänkandet Vad är officiell statistik? En översyn av statistiksystemet och SCB (SOU 2012:83)

2013-03-19

ESTABLISHED 1668

Utredningens uppdrag och huvudsakliga förslag

Utredarens övergripande uppgift var att se över Statistiska centralbyrån och systemet för den officiella statistiken, analysera för- och nackdelar med ett centraliserat respektive decentraliserat statistiksystem och särskilt granska statistik kvaliteten och tillgängligheten till statistiken, inbegripet prissättning och dokumentation.

I betänkandet föreslås ingen genomgripande förändring av statistiksystemet och de uppgifter som Statistiska centralbyrån har i detta varför, med utredarens ord, "de förändringar som kan behöva göras kan enligt min bedömning hanteras inom ramen för den befintliga grundmodellen".

Vissa sådana förändringar som berör Riksbanken föreslås avseende Rådet för den officiella statistiken (ROS), prissättningen av statistikuppdrag, tillgången till statistikens underliggande uppgifter på detaljerad nivå samt beslutsrätten för nämnden för konsumentprisindex (KPI).

Rådet för den officiella statistiken

En utvidgning av rådet föreslås både vad gäller antalet ledamöter och dess uppgifter för att därigenom allmänt stärka rådets samordnande roll i statistiksystemet.

Riksbanken stöder en sådan utveckling och välkomnar den närmare knytning av Riksbanken till statistiksystemet som påtalas i samband med dessa förslag.

Prissättning av statistikuppdrag

SCB föreslås fortsatt kunna åta sig uppdrag i allt väsentligt så som idag, och prissättningen föreslås också vara som idag, det vill säga bygga på principen om full kostnadstäckning. Den kritik som riktats mot prissättningen bör mötas med ökad transparens och fördjupad kunddialog från SCB:s sida.

Riksbanken anser att utöver detta bör långsiktiga uppdrag av det slag som Riksbanken har hos SCB också ge utrymme för överväganden om hur

■ kostnadsminskningar som följer av bland annat metod- och teknikutveckling kan fördelas mellan parterna. Vidare bör benchmarking kunna nyttjas mer återkommande i prissättningen när, så som är fallet med Riksbankens uppdrag, samma statistik tas fram i andra länder.

Tillgång till statistikens underliggande uppgifter

Många myndigheter, särskilt sådana som har utvärderingsuppdrag, har framfört behov av att kunna ta del av de detaljerade uppgifter (mikrodata) som ligger till grund för den officiella statistiken, något som förhindras av den generella statistiksekretessen. Man behöver dessa uppgifter för att själva kunna ställa samman dem på sätt som bättre belyser det som ska utvärderas än vad de färdiga sammanställningarna gör. Utredaren gör övervägandet att frågan om utvärderingsmyndigheternas tillgång till mikrodata bör hanteras i annat sammanhang.

Riksbanken har liksom utvärderingsmyndigheterna behov av att ställa samman detaljerade uppgifter, i Riksbankens fall till stöd för en fördjupad analys av stabiliteten i det finansiella systemet. För att ge en mer fullständig bild av hushållens och företagens tillgångar och skulder behöver grunduppgifter från olika så kallade observationsregister sammanvändas. Det är därför angeläget att utredarens övervägande om att frågan hanteras i annat sammanhang följs upp.

KPI-nämndens beslutsrätt

Nämnden för konsumentprisindex har idag viss beslutsrätt över hur indexet ska konstrueras. Då denna beslutsrätt kan bedömas vara oförenlig med riktlinjerna för europeisk statistik (Code of Practice) föreslås att nämnden inte längre ska vara beslutande, utan endast rådgivande. Beslutsrätten överförs därmed till Statistiska centralbyrån som ansvarig för statistikprodukten KPI. Riksbanken föreslås också fortsättningsvis vara företräd i nämnden.

Riksbanken stöder förslaget som medför att Riksbanken frigörs från operativa beslut rörande målvariabeln för penningpolitiken.

På direktionens vägnar:

Stefan Ingves

Eva Cory

I beslutet har deltagit: Stefan Ingves (ordförande), Kerstin af Jochnick, Karolina Ekholm, Per Jansson, Lars E.O. Svensson och Barbro Wickman-Parak.

Föredragande har varit Tore Melin.